

Rapport marktconsultatie

Rapport marktconsultatie
Aanbesteding vierde trap RWZI Tilburg
(en mogelijk andere RWZI's)

Documenttitel

Rapport
Marktconsultatie
Vierde trap RWZI's

Status

Definitief

Datum

21 december 2023

Opdrachtgever

Waterschap De Dommel

1. DE MARKTCONSULTATIE

Het primaire doel van de marktconsultatie is het uitvoeren van een marktonderzoek om daarmee vast te stellen of er voldoende grondslag is voor de toepassing van de procedure voor het innovatiepartnerschap. De procedure dient conform de Aanbestedingswet gericht te zijn op 'de ontwikkeling en aanschaf van een innovatief product of werk of een innovatieve dienst welke niet reeds op de markt beschikbaar is en waarbij door middel van onderhandelingen met een of meer van hen naar definitieve inschrijvingen wordt toegewerkt'. Waterschap De Dommel (hierna WDD) heeft in de consultatie onderzocht in hoeverre innovaties noodzakelijk zijn om de projectdoelstellingen¹ te kunnen realiseren.

Daarnaast is de marktconsultatie ingezet om de overige keuzes in de inkoopstrategie (en afwegingen daarbij) te toetsen bij de markt. Het doel daarvan is om op basis van de feedback uit de markt, de strategie waar nodig en/of wenselijk aan te scherpen. De keuzes worden in dit rapport toegelicht.

Voor het marktonderzoek heeft WDD een drietal vormen van consultatie gehanteerd:

1. **Ingevulde vragenlijst door marktpartijen.** De vragenlijst is opgenomen in hoofdstuk 4 van het eerdergenoemde Marktconsultatiedocument;
2. **Marktinformatiedag.** WDD heeft op 27 september 2023 een marktinformatiedag gehouden. Marktpartijen moesten zich daar vooraf voor aanmelden. De doelgroep voor deze dag waren de bedrijven die gelden als potentiële gegadigden voor het innovatieproject RWZI Tilburg.
3. **Eén op één gesprekken.** WDD heeft met verschillende marktpartijen, aan de hand van de ingevulde vragenlijst, verdiepende één op één gesprekken gevoerd.

In het Marktconsultatiedocument is aangegeven dat marktpartijen het antwoordformulier voor de vragenlijst digitaal konden insturen. 10 marktpartijen hebben een antwoordformulier ingezonden welke met indieners is besproken bij de één op één gesprekken.

De marktinformatiedag is door 16 marktpartijen bezocht. WDD heeft de presentaties van deze marktinformatiedag reeds gepubliceerd.

WDD heeft met 10 marktpartijen c.q. samenwerkingsverbanden één op één gesprekken gevoerd.

Namens WDD hebben de heren Ruud Schemen (projectleider), Frank de Groot (technoloog), Mark Janssen (technoloog), Waldo Molendijk (aanbestedingsdeskundige innovatie en IPS) en John van Altena (aanbestedingsdeskundige innovatie en IPS) deelgenomen aan de gesprekken.

WDD heeft bij de start van de één op één gesprekken de marktpartij allereerst de gelegenheid geboden vragen te stellen die de marktpartij niet tijdens de marktconsultatie heeft willen of kunnen stellen. Vervolgens zijn de antwoorden van de marktpartij in het beantwoordingsformulier doorgenomen en heeft WDD naar een verdieping op de antwoorden gevraagd daar waar ze dat wenselijk achtte. WDD heeft aan het einde van het één op één gesprek geverifieerd welke informatie van de marktpartij niet in het 'rapport marktconsultatie innovatieproject RWZI Tilburg' mag worden opgenomen.

De uitkomsten van de gegeven antwoorden en de één op één gesprekken zijn in hoofdlijnen samengevat in de volgende conclusies:

1. De marktpartijen bevestigen dat innovatie nodig is in de toepassing van een combinatie van bestaande technieken, om invulling te geven aan de vraag van WDD. Daarmee is de

¹ Zie marktconsultatiedocument, par. 2.3 Projectdoelstellingen op pag. 6.

juridische grondslag voor de toepassing van de procedure voor het innovatiepartnerschap vastgesteld.

2. De marktpartijen zijn enthousiast over een innovatiepartnerschap voor de realisatie van de RWZI-Tilburg. De keuze van de juiste technologie aan de voorkant is volgens partijen bepalend voor het succes van het project en de samenwerkingsvorm schept de condities (biedt een kans) om kansrijke technieken verder te brengen en daarmee invulling te geven aan nieuwe wet- en regelgeving en de bijzondere karakteristieken van de RWZI-Tilburg. Een modulaire opbouw biedt de kans een blauwdruk te ontwikkelen die ook breder binnen WDD en in waterschapsland toepasbaar is.
3. Het merendeel van de bouwaannemers is van mening dat ze een beperkte toegevoegde hebben in de Onderzoeks- en Ontwikkelfase van het innovatiepartnerschap (pilotfase) en dat dit niet opweegt tegen de inspanningen die worden gevraagd in de tenderfase, in combinatie met de aansprakelijkheden die samenhangen met een (eventuele) rol als penvoeder in een combinatie. De partijen moeten al in de aanbestedingsprocedure op het juiste paard wedden en krijgen pas na 2 jaar pilotfase de zekerheid of het werk aan ze wordt gegund. In een overspannen markt is daarom het risico dat deze partijen zich niet aanmelden voor de aanbestedingsprocedure aanzienlijk. Bouwaannemers die in een vast samenwerkingverband werken zien deze nadelen niet of minder. Enkele bouwaannemers vinden juist wel dat ze meerwaarde kunnen leveren in de pilotfase, in het bijzonder bij de opschaling van de technologie en de projectbeheersing.
4. De marktpartijen vinden het logisch dat wanneer innovatie wordt betaald met publiek geld, dat WDD dan ook het intellectueel eigendom van de ontwikkelde techniek verkrijgt. Partijen die eerder hebben geïnvesteerd in een techniek en voor deze techniek beschikken over een intellectueel eigendom en/of zelf willen investeren in de innovatie tijdens de pilot, vinden het redelijk dat over het intellectueel eigendom maatwerk afspraken met WDD worden gemaakt.
5. De marktpartijen verwachten in het contract voor het innovatiepartnerschap evenwichtige bepalingen over aansprakelijkheden. Garanties op prestatie-eisen sluiten volgens partijen niet aan op het innovatieve karakter van het project, de onzekerheden die samenhangen met opschaling en de mogelijke verschillen in de samenstelling van het influent.
6. Meerdere marktpartijen vinden de planning van WDD voor het ontwerpen en bouwen van de pilot een bedreiging voor het succes van het innovatieproject. Een effectieve pilot vraagt om een grondige analyse van de onderzoeksvragen en de nog te doorlopen ontwikkelstappen in het innovatieproces. De planning biedt volgens partijen onvoldoende ruimte de pilot goed voor te bereiden en daarmee een effectief innovatieproces te doorlopen.
7. Meerdere partijen vragen WDD te onderzoeken of de aanbestedingsprocedure kan worden verkort en in de gunningscriteria de nadruk te leggen op de kansrijkheid van de technologie en de aanpak in het innovatieproces. Transparantie in de kosten en een open begroting zijn een hygiëne factor en niet onderscheidend (zijn partijen aan gewend in een 2-fasen contract). Hierdoor worden de tenderinspanning kleiner en ontstaat mogelijk ruimte in de planning om de pilot goed voor te bereiden. Dus ook geen ontwerp vragen van de pilot in de tender. Wel ruimte nemen voor een dialoog over de technologie.
8. De marktpartijen geven aan dat WDD mag verwachten dat een te ontwikkelen techniek ook in zekere mate adaptief is naar de toekomst. Partijen zien de mogelijkheid, binnen een bepaalde bandbreedte, invulling te geven aan de aanscherpingen in nieuwe wet- en regelgeving die WDD voorziet. De marktpartijen benadrukken het belang van SMART criteria bij de afweging van WDD voor een bepaalde techniek, aan het dien van de pilotfase.

9. Meerdere partijen geven aan dat de concurrentie tussen de twee partijen die een pilot draaien tijdens de O&O-fase een belemmering vormt voor kennisuitwisseling tussen de marktpartijen. In de interactie met WDD tijdens de pilot dient WDD te borgen dat partijen gelijk behandeld worden.
10. Het merendeel van de marktpartijen adviseert WDD aandacht te schenken aan de kennis en kunde en beschikbaarheid van sleutelfunctionarissen. Met name in de Onderzoeks- en ontwikkelfase van het innovatiepartnerschap is dit een succesbepalende factor.

2. AANPASSINGEN INKOOPSTRATEGIE

De volgende keuzes zijn geverifieerd, aangescherpt en/of aangepast:

1. Toepassing procedure voor het innovatiepartnerschap:

Deze keuze is bevestigd met enkele aandachtspunten.

2. Uitvoeren van 2 pilots tijdens de O&O-fase

Deze keuze is bevestigd en aangescherpt: de effectiviteit van de pilots wordt vergroot als WDD twee verschillende technologieën voor de pilotfase selecteert, zodat in het innovatieproces de werking van beide technologieën kan worden beoordeeld.

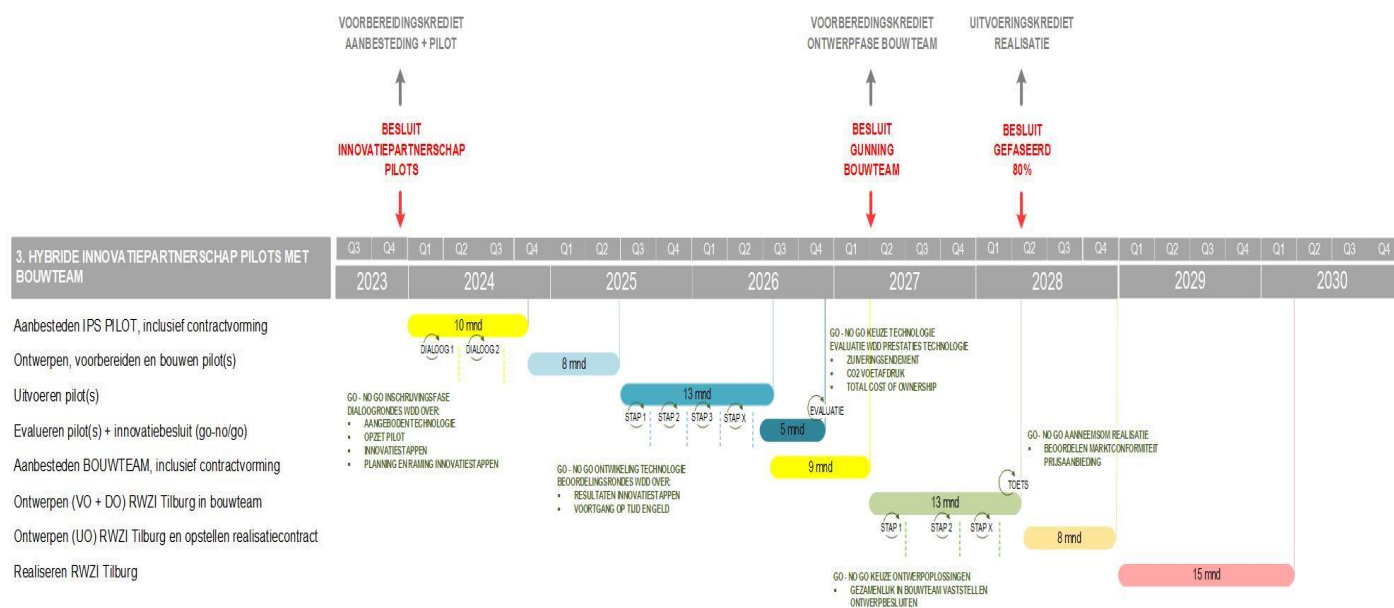
3. Selecteren van maximaal 4 gegadigden en gunning aan 2 inschrijvers

Deze keuze is aangepast naar:

- het selecteren van maximaal 6 gegadigden op basis van uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen en (indien nodig) selectiecriteria;
- het contracteren van 2 inschrijvers voor het deelnemen aan de O&O-fase op basis van gunningscriteria;
- het contracteren van 1 marktpartij voor de Aankoopfase van het innovatiepartnerschap voor het ontwerpen en realiseren van de full-scale installatie RWZI Tilburg op basis van de best presterende technologie in de pilotfase (bereikte innovatiedoelen in de O&O-fase).

Verder is er een bijstelling van de inkoopstrategie, omdat de meeste bouw-aannemers onvoldoende prikkels zagen om deel te nemen aan het IPS. Het merendeel van de marktpartijen adviseert een innovatiepartnerschap voor de ontwikkeling van de technologie, in combinatie met een bouwteam voor ontwerp en realisatie van de full-scale oplossing voor de RWZI-Tilburg. In deze variant van de inkoopstrategie ontwikkelt de technologieleverancier/ adviseur in de Onderzoeks- en Ontwikkelfase van het IPS de technologie voor de 4^e trap van de zuivering. WDD koopt vervolgens conform de procedure voor het innovatiepartnerschap aan het einde van de pilot de best presterende technologie aan. De aangekochte technologie wordt door WDD ingebracht in het bouwteam, waarin de technologie leverancier/ adviseur die deze technologie levert deelneemt.

WDD contracteert in de aanbesteding voor het innovatiepartnerschap de werkzaamheden van de technologie leverancier/ adviseur voor alle fasen van het project, dus pilotfase en ontwerpfase en realisatiefase van de full-scale oplossing. Voor het bouwteam organiseert WDD een 2^e meer traditionele aanbesteding waarbij de bouw-aannemer wordt gecontracteerd. De prominente rol van de technologie leveranciers in de ontwikkeling van de technologie is daarmee geborgd en de bouw-aannemer wordt in zijn kracht gezet in het bouwteam. De voorkeursvariant is weergegeven in de onderstaande figuur:

Planningsdata in de figuur zijn indicatief

Door te kiezen voor 2 verschillende technologieën in de pilotfase kan WDD beide technieken beoordelen aan de hand van haar behoeften. Deze keuze betekent dat in de aanbesteding voor het IPS, voor de ontwikkeling van de technologie, 2 percelen worden aanbesteed waarvoor partijen zich kunnen aanmelden. Voor elk van de percelen (per technologie) selecteert WDD maximaal 3 marktpartijen op basis van uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen en (indien nodig) selectiecriteria, waarmee de inschrijvingsfase wordt doorlopen. Voor beide technologieën nodigt WDD op basis van de gunningscriteria 1 partij uit voor het IPS om in de pilot de technologie door te ontwikkelen.

Gegeven de overspannen markt en de krappe planning dient WDD de duur en inspanning van de aanbestedingsprocedure voor het innovatiepartnerschap zoveel mogelijk te beperken. Onderscheidende gunningscriteria zijn volgens de marktpartijen de kansrijkheid van de technologie (zie conclusie 7) en de kwaliteit van de sleutelfunctionarissen (conclusie 10).

4. Toepassen 3-fasen contract

De hierboven beschreven wijziging van de inkoopstrategie betekent dat:

- Bij de (Pilot-fase)overeenkomst met de twee innovatiepartners wordt een systeemspecificatie en een processpecificatie (samen het PvE) gevoegd waaraan de partijen invulling dienen te geven tijdens de pilots in de O&O-fase.
- Hierna zal WDD zal met de best presterende partij in de O&O-fase een Ontwerpfase full-scale en Realisatiefase full-scale overeenkomst sluiten;
- Ook wordt een bouwteamovereenkomst opgesteld op basis van een 2-fasen overeenkomst. De aangekochte technologie van de technologie leverancier/ adviseur is onderdeel van de systeemspecificatie bij de bouwteamovereenkomst.
